

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Elena Vlas în numele inculpatului și ultimul, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2019, în cauza penală în privința lui

***Budurin Pavel XXXXX**, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 25.05.2016 până la 28.06.2018;

Instanța de apel de la 19.07.2018 până la 23.03.2019;

Instanța de recurs de la 20.06.2019 până la 13.11.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 28 iunie 2018, Pavel Budurin a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16 000 lei.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, instanța a adăugat parțial la pedeapsa stabilită pedeapsa neexecutată și aplicată prin sentința Judecătorei Bălți din 06 iunie 2016 și definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Pavel Budurin acționând cu intenție directă și urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, într-o zi nestabilită în luna februarie 2015, aflându-se lângă oprirea Centrală din mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, s-a apropiat de cet. Andrei Colibaba și în mod deschis i-a sustras un telefon mobil de model «HTC Deșire 310» cu XXXXX, de culoarea albă la prețul de 2 790 lei, cu sim-cartele „Orange” cu nr.

XXXXX și cu numărul nestabilit la prețul de 30 lei fiecare și husa de culoarea neagră la prețul de 100 lei și s-a eschivat de la locul săvârșirii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate cet. Andrei Colibaba un prejudiciu material considerabil în mărime de 2 950 de lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Rodica Gaina în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate ca fiind contravenție prevăzută de art. 335 Cod Contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

În motivarea apelului a invocat că, constatările instanței de fond cu referire la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului sunt incorecte și contravin probelor administrate în respectiva cauză penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2019, apelul declarat de către avocatul Rodica Gaina în numele inculpatului a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenții, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză și întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Pavel Budurin în comiterea infracțiunii prevăzută de pe art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu indicii, *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul neagă vina în comiterea jafului, vinovăția acestuia se întemeiază pe declarațiile părții vătămate Andrei Colibaba, declarațiile martorilor Tataiana Dermenji, Nicolai Fusu; procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.04.2016 /f.d.37 /; procesul-verbal de confruntare dintre martorul Tatiana Dermenji și învinuitul Pavel Budurin /f.d. 143-144/ și procesul-verbal de confruntare a părții vătămate Andrei Colibaba și învinuitul Pavel Budurin /f.d. 141-142/.

De asemenea, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond care a apreciat critic declarațiile inculpatului precum că, a comis acțiunile descrise în rechizitoriu, deoarece partea vătămată avea față de ultimul o datorie, însă declarațiile părții vătămate, cât și declarațiile martorilor, integral combat versiunea părții apărării. Lipsa unui drept presupus sau real a inculpatului de a restitui datoria pe care o avea partea vătămată față de ambii martori, este confirmată prin însăși declarațiile acestor martori, care au explicat că nu au recurs la serviciile inculpatului

pentru a restitui aceste datorii, fiecare din ei, invers îi solicitau să restituie telefonul sustras, însă acesta refuza restituirea acelu telefon.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele apelantului privind lipsa la materialele cauzei a plângerii părții vătămate Andrei Colibaba, precum că acesta nu a depus plângere la poliție, nu s-a adresat după asistență medicală în ziua când s-a întâlnit cu inculpatul Pavel Budurin și când acesta a luat mobilul său.

Astfel, instanța de apel a menționat că la materialele cauzei este anexată plângerea lui Andrei Colibaba datată cu 21 decembrie 2015 (f.d. 5, vol. I). La materialele cauzei este și copia plângerii lui Tatiana Dermenji (f.d. 7), declarațiile acesteia în calitate de parte vătămată (f.d. 10) și copia ordonanței procurorului prin care a fost refuzat de a intenta urmărire penală pe acțiunile lui Andrei Colibaba. Toate acestea confirmă că partea vătămată inițial nu s-a adresat organelor de drept pe acțiunile ilegale a inculpatului, însă aceasta în niciun mod nu neagă vinovăția inculpatului. Invers aceasta confirmă existența faptei infracțiunii, însă adresarea tardivă a părții vătămate a dus la aceea că este lipsă semnul calificativ: *cu aplicarea violenței nepericuloase*, deși toți martorii oculari confirmă că inculpatul i-a aplicat lovituri pătimitului, atât cu mâinile, cât și cu piciorul. Argumentul părții apărării că inculpatul a fost prezent la toate ședințele judiciare și doar la finalul cercetării judecătorești nu s-a prezentat în judecată, confirmă că toate probele acuzării au fost cercetate în prezența inculpatului că acestuia nu i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, de a participa la cercetarea probelor.

Sunt neîntemeiate argumentele apelantului privind greșita motivare a instanței de fond referitor la imposibilitatea achitării inculpatului pentru fapta comisă, deși partea apărării a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului în contravenție. Instanța de fond a motivat multiaspectual fapta comisă de către inculpat.

Cu referire la pedeapsa aplicată de către instanța de fond, instanța de apel a subliniat că, aceasta corespunde criteriilor stabilite de către prevederile art. 61, 7 și 75 Cod penal, instanța ținând cont de gravitatea infracțiunii comise, de circumstanțele cauzei, de consecințele survenite în urma săvârșirii infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care în baza sentinței Judecătoriei Bălți din 06 iunie 2016, a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de doi ani, cu suspendarea condiționată în temeiul art. 90 Cod penal, a executării ei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Raportând cele menționate mai sus, instanța de apel a conchis că, instanța de fond întemeiat a ținut cont și de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborarea probelor, cât și personalitatea inculpatului, și prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța a constatat că pedeapsă lui Pavel Budurin urmează să fie stabilită în formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare cu aplicarea amenzii în mărime de 800 unități convenționale, iar în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, se adăugă parțial la pedeapsa stabilită, prin sentința Judecătorei Bălți din 06 iunie 2016, pedeapsa neexecutată și definitiv, numindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu amendă 800 unități convenționale echivalent a sumei de 16 000 lei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, declară recurs ordinar avocatul Elena Vlas în numele inculpatului prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în contravenția prevăzută de art. 355 Cod contravenționale, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenul de tragere la răspundere contravențională.

În susținerea celor solicitate, apărătorul indică același argumente invocate în cererea de apel, menționând că acțiunile inculpatului trebuie să fie calificate drept samavolnicie, nu jaf, deoarece ultimul a luat mobilul părții vătămate pentru ca Andrei Colibaba să stingă datoria pe care o avea față de Nicolae Fusu.

De asemenea, avocata a invocat dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, considerând că instanța a pronunțat o decizie bazată doar pe presupuneri.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi

atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Astfel, recurenta indică temei de casare a deciziei faptul că, în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunilor imputate, pretinsa încălcare este prevăzută de pct. 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, nefiind incident în prezenta cauză.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Astfel, din textul recursului rezultă că, în viziunea recurente probele administrate nu confirmă vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal din lipsa elementelor de infracțiune, astfel instanțele de judecată l-au condamnat doar în baza presupunerilor.

În prezenta speță, instanța de recurs ordinar consideră că, instanța de apel corect a menținut sentința de condamnare a inculpatului prin care just au fost stabilite circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel, întemeiat ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiuni determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul declarat de către avocatul Rodica Gaina în numele inculpatului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în pct. 4.1 al prezentei decizii.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel menținând sentința de condamnare a inculpatului a cercetat toate probele prezentate de părți și, în conformitate cu

prevederile art. 101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, iar încadrarea juridică a acțiunilor acestuia este justă.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestora nu s-au stabilit.

Așadar, temeiurile invocate de către recurent referitor la nevinovăția lui Pavel Budurin sunt neîntemeiate și se resping, deoarece instanța de apel a motivat condamnarea inculpatului prin faptul că învinuirea a prezentat suficiente probe (*descrise în pct. 4.1. al prezentei decizii*).

Critica adusă de apărător referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanțele de fond și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor, nu sunt, instanța de apel pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor cererilor de apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autoarea recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Colegiul penal menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Subsecvent, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile avocatei care a indicat că, acțiunile inculpatului urmează să fie calificate drept un act de samavolnicie, nu jaf, deoarece acesta a luat telefonul părții vătămate pentru ca ultimul să stingă datoria pe care o avea față de Nicolae Fusu, or, instanța de apel a dat răspuns acestor alegații, și anume *„Lipsa unui drept presupus sau real a inculpatului de a restitui datoria pe care o avea partea vătămată față de ambii martori, este confirmată prin însăși declarațiile acestor martori, care au explicat că nu au recurs la serviciile inculpatului pentru a restitui aceste datorii”*, motivare pe care instanța de recurs o însușește.

Totodată, Colegiul penal reține că, motivele invocate în recursul declarat de avocata Elena Vlas în numele inculpatului, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform

jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea CtEDO, pct. 20, cazul Bujenîța c. Moldovei*).

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Elena Vlas în numele inculpatului și ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2019, în cauza penală în privința lui *Budurin Pavel XXXXX* ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **12 decembrie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan